

УДК 629.78

Спудка І. М.¹, Панас О. Г.²

¹ канд. іст. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. М-719 НУ «Запорізька політехніка»

ПОЧАТОК КОСМІЧНОЇ ЕРИ

Польоту першого супутника передувала титанічна робота радянських ракетних конструкторів на чолі з Сергієм Корольовим. Попри багатої протидії конструкторам, вже в січні 1957 р. Корольов направив доповідну записку в Раді Міністрів СРСР, де писав, що в квітні-червні 1957 р. можуть бути підготовлені дві ракети в супутниковому варіанті, «і запущені відразу ж після перших вдалих пусків міжконтинентальної ракети». 21 серпня 1957 р.

здійснено другий успішний запуск, через 6 днів ТАСС повідомило про створення в СРСР міжконтинентальної балістичної ракети, і Корольов впритул зайнявся підготовкою до космічного запуску. Його колективу потрібно було поспішати, адже того ж року США також планували запуск першого штучного супутника.

Спочатку передбачалося запустити важкий супутник з низкою наукових приладів — об'єкт. Однак роботи по ньому затягувалися, і було вирішено розробити дуже простий апарат з двома радіомаяками для проведення траєкторних вимірювань, а важкий супутник полетить наступного, 1958 р., в травні. Діапазон передавачів простого супутника був вибраний так, щоб стеження за супутником могли здійснювати радіоаматори. Старання конструкторського бюро Корольова виявились успішними. 4 жовтня о 22 годині 28 хвилин 34 секунди було здійснено успішний запуск. Через 295 секунд після старту ПС-1 і центральний блок ракети вагою 7,5 тонни вийшли на еліптичну орбіту. На 314,5 секунд після старту Супутник відокремився і подав свій голос. «Біп! Біп!» — так звучали його позивні. На полігоні їх ловили 2 хвилини, потім Супутник пішов за горизонт. Люди на космодромі вибігали на вулицю, кричали «Ура!», гойдали конструкторів і військових. Ще на першому оберті пролунало повідомлення ТАСС: «В результаті великої напруженої роботи науково-дослідних інститутів і конструкторських бюро створений перший у світі штучний супутник Землі.» Супутник літав 92 дні, до 4 січня 1958 р., зробивши 1440 обертів навколо Землі (близько 60 млн км), а його радіопередавачі працювали протягом двох тижнів після старту.

До спостережень за сигналами Супутника запросили всіх радіоаматорів СРСР і світу. Журнал «Радіо» заздалегідь надрукував детальні рекомендації щодо прийому сигналів з космосу.

Саме з цього моменту розпочалась космічна ера, яка тривала ще 12 років. Дехто вважає що космічна гонка закінчилася перемогою американської експедиції на Луну, а деякі — стикуванням двох космічних апаратів «СОЮЗ» та «АПОЛЛОН», двох великих держав, яке символізувало перемир'я та початок спільного розвитку у космічній сфері без конкурентності.